

32è.

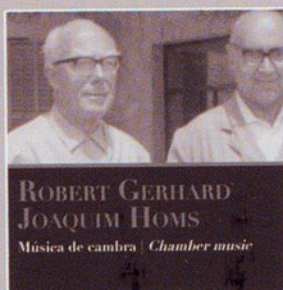
fm
fm

FESTIVAL
de MÚSIQUES
de Torroella de Montgrí

Del 21 de juliol al 23 d'agost de 2012

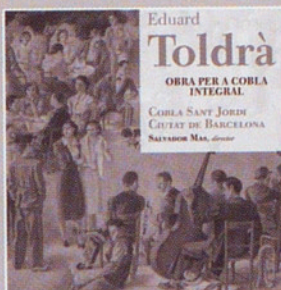
Membre de l'Associació Europea de Festivals
Declarat Festival Estratègic per la Generalitat de Catalunya

www.festivaldetorroella.com

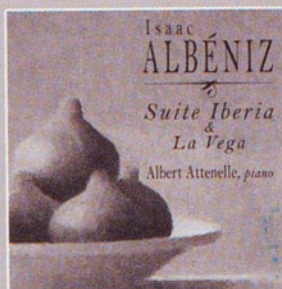
**ROBERT GERHARD
JOAQUIM HOMS**

Música de cambra / Chamber music
D. Ballesteros, violí
C. Barrios, clarinet
G. Díaz-Jerez, piano

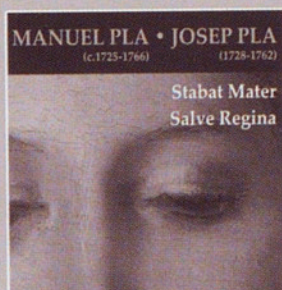
EDUARD TOLDRÀ

Obra per a cobla
Cobla Sant Jordi
S. Mas, direcció

ISAAC ALBÉNIZ

Suite Iberia & La Vega
A. Attenelle, piano

**MANUEL PLA
JOSEP PLA**

R. Andueza, P. Bordas
Orquestra Barroca
Catalana
O. Centurioni, direcció

JULI GARRETA

Impressions simfòniques
& Les illes Medes
OBC. M. Ortega, direcció

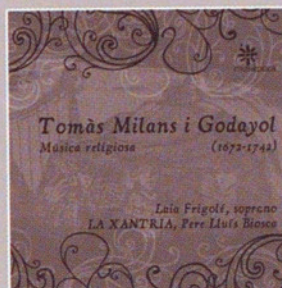
RAMON HUMET

Música del no ésser
JONC, Grupo Enigma
OBC, BCN 216

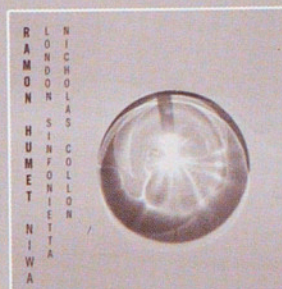
**MÚSICA D'ORGUE A
CATALUNYA**

Segles XX i XXI
J. de la Rubia, orgue

TOMÀS MILANS

Música vocal religiosa
La Xantria
P. Ll. Biosca, direcció

RAMON HUMET

Niwa Música de cambra
London Sinfonietta
N. Collon, direcció

**Edicions discogràfiques d'especial interès
cultural i/o patrimonial, amb el suport de l'ICEC**

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Empreses Culturals

32è.

fm
fm

Dissabte 11 d'agost / 22 h
Església de Sant Genís

Il Giardino Armonico
Giovanni Antonini, direcció

Obres de J.S. Bach i Telemann.

Comentari del programa

Contràriament al que hom pogués pensar d'entrada, els cèlebres *Concerts de Brandenburg* bachians no van ésser concebuts com un cicle unitari. Al quadern autògraf de Bach, datat del 24 de març de 1721, apareixen anomenats com una col·lecció de sis *Concerts avec plusieurs Instruments* dedicats al marcgravi de Brandenburg, Christian Ludwig. Posteriorment (1873), el musicòleg alemany Philipp Spitta va etiquetar-los amb aquest nom i, ja ben entrat el segle XX, Heinrich Bessler va ordenar-los, partint de criteris estilístics, tal i com avui els coneixem.

En realitat, es tracta d'un recull de sis obres instrumentals gestades per Bach en el seu feliç període com a *Kapellmeister* a Köthen (1717-1723) que, tot i que tècnicament totes pretenen ser un concert d'instruments que dialoguen entre si i amb l'orquestra, cadascuna d'elles acaba trobant la seva pròpia manera de desenvolupar-se mitjançant variades i insòlites combinacions musicals.

Bach, seguint l'estela de grans compositors italians com Torelli, Corelli o Vivaldi, parteix del model del *concerto grosso*, gènere sorgit el darrer terç del segle XVII de l'evolució del concert italià i consistent en oposar un petit grup de solistes –anomenat *concertino*– a la massa orquestral o *ripieno*. Però, bon coneixedor d'aquesta tradició, en els seus concerts brandenbúrgesos fa un pas més enllà, oferint a cada secció una independència i identitat pròpies –a cada concert el grup *concertino* està format per instruments diferents i actua a la seva manera– que acaba impulsant una singular renovació formal de l'estructura concertística i de l'articulació del propi llenguatge orquestral.

Tots sis concerts, tret del primer, estan concebuts en tres moviments –si més no sobre el paper, com veurem en el cas del tercer. El *Concert núm. 1*, en Fa major, és el més ric i expansiu, amb una instrumentació que, a més de

Programa

1a part

Georg Philipp Telemann (1681 – 1767)

Suite en la menor per a flauta dolça, corda i baix continu.

- *Ouverture*
- *Les Plaisirs*
- *Air à l'italienne*
- *Menuet I*
- *Menuet II*
- *Réjouissance*
- *Passepied I*
- *Passepied II*
- *Polonaise*

Giovanni Antonini, flauta dolça

Johann Sebastian Bach (1685 – 1759)

Concert de Brandenburg núm. 2 en fa major (BWV 1047) per a trompeta, flauta dolça, oboè, violí, corda i baix continu.

- *Allegro*
- *Andante*
- *Allegro assai*

Simon Munday, trompeta
Giovanni Antonini, flauta dolça
Emiliano Rodolfi, oboè
Stefano Barneschi, violí

2a part

Johann Sebastian Bach

Concert de Brandenburg núm. 6 en si bemoll major (BWV 1051) per a dues violes da braccio, dues violes de gamba, violoncel, violó i clavicèmbal.

- *Allegro*
- *Adagio ma non troppo*
- *Allegro*

Stefano Barneschi, Renato Burchese, viola da braccio
Noelia Reverte, Christoph Urbanetz, viola da gamba
Paolo Beschi, violoncel
Giancarlo De Frenza, violó
Riccardo Doni, clavicèmbal

Concert de Brandenburg núm. 4 en sol major (BWV 1049) per a violí, dues flautes dolces, corda i baix continu.

- *Allegro*
- *Andante*
- *Presto*

Stefano Barneschi, violí
Giovanni Antonini, Marco Brolli, flauta dolça

corda i baix continu, contempla tres oboès, dos trompes, fagot i violí (concretament un violí *piccolo*, més petit i agut que el convencional); un conjunt força inhabitual però ja utilitzat per Vivaldi (amb dos oboès enloc de tres) en alguns dels seus concerts. El que sí resulta del tot innovador és la seva estructura. Als tres moviments habituals del concert (Allegro – Adagio – Allegro), Bach hi afegeix una Suite –probablement amb la intenció d'afalagar el gust francès del marcgravi– integrada per quatre minuets i un parell de trios, disposats simètricament a l'entorn d'una polonesa (o sia, gràficament: M T M- P- M T M). Bona part del material d'aquest concert prové de la simfonia d'una cantata profana anterior (BWV 208) i serà de nou reutilitzat en obres posteriors (Concert en Re major i en el cor inicial de la cantata *Vereinigte Zwietracht der wechselnden Saiten*).

El segon concert, també en Fa major, consta dels habituals tres moviments, entre els quals destaca el subtil Andante central, on la flauta dolça, l'oboè i el violí van teixint delicades combinacions contrapuntístiques sobre el baix continu. La instrumentació, a més dels esmentats instruments, compren també un clarino (trompeta "barroca" sense pistons), a la qual Bach dedica virtuosíssims passatges aguts en els moviments extrems.

El Concert núm. 3, en Sol major, és probablement el més popular de tots. Orquestrat tan sols per a cordes i continu, consta en realitat de dos únics moviments (Allegro moderato i Allegro) separats per dos enigmàtics acords cadencials del baix. Les cordes, instrumentades a nou parts –violins (3), violes (3) i violoncels (3)– s'uneixen per formar un *tutti* o es divideixen en grups de concertino i solistes, adoptant una estructura d'*ària da capo* –amb substancials variacions temàtiques–, en el primer moviment, i un animat ritme de dansa binària, al final.

El quart i el cinquè concerts, en Sol i Re major respectivament, són els que presenten una estructura més

convencional entre les seccions de solo i *tutti*. En el Concert núm. 4 destaca el violí com a instrument principal per damunt de les dues flutes de bec concertants que completen la textura temàtica, mentre que, en el Concert núm. 5, el clave, per primer cop en la història, deixa de banda les seves funcions de continu i emergeix com a solista principal.

El sisè concert, en Si bemoll major, es singularitza per l'absència de violins en la seva instrumentació, cosa que atorga al conjunt una peculiar sonoritat, especialment marcada pel timbre dens i opac de les dues antigues violes *da braccio* i dues violes *da gamba* que dominen el conjunt. D'altra banda, aquest és l'únic dels concerts on el moviment lent no està en la tonalitat del relatiu menor de l'obra, sinó en mode major. Aquest moviment, de gran bellesa, és seguit per un Allegro final en forma de giga.

L'audició d'aquesta integral dels sis concerts, en dues vetllades consecutives i a càrrec d'una de les formacions europees més reputada en el camp de la interpretació amb criteris històrics, Il Giardino Armonico, es complementarà amb la interpretació del *Concerto grosso núm. 4* de G. F. Händel, pertanyent a la sèrie de 12 *concerti grossi Opus 6* publicada a Londres l'any 1739, i amb la deliciosa *Suite en la menor per a flautí, cordes i continu* del compositor més prolífic i prestigiós de l'àrea germànica en l'època de Bach: G. Ph. Telemann.

Ovidi de Cardona

Giovanni Antonini

El director Giovanni Antonini és ben conegut per les seves interpretacions del repertori barroc i clàssic. Nascut a Milà va estudiar a la Civica Scuola di Musica i al Centre de Música Ancienne de Ginebra i és membre fundador d'Il Giardino Armonico, que ha dirigit des del 1989. Actua com a director i solista de flautí i flauta travessera barroca arreu del món amb artistes importants com Christophe Coin, Katia i Marielle Labèque, Viktoria Mullova i Giuliano Carmignola.

El seu prestigi com a director l'ha dut a ser convidat per dirigir orquestres com la Camerata Salzburg, Orquestra de Cambra de Munic, Berlín Rundfunksinfonieorchester, Los Angeles Philharmonic, Orquestra de Cambra Escocesa, Orquestra del Segle de les Llums i l'Orquestra de Cambra de Suècia. El 2004, Sir Simon Rattle, va convidar a Antonini per dirigir la Filharmònica de Berlín en obres dels períodes clàssic i barroc. El Berliner Zeitung va definir la seva interpretació com a genial.

Giovanni Antonini continua la seva recuperada col·laboració amb l'Orquestra de Cambra de Basilea per l'enregistrament de les simfonies de Beethoven, per a Sony. Recentment va ser nomenat director artístic del famós Festival Internacional Cantans Wratlavia.

Il Giardino Armonico

Il Giardino Armonico va ser fundat l'any 1985 pels músics Giovanni Antonini, Paolo Beschi i Lorenzo Ghielmi als quals s'hi van afegir posteriorment Luca Pianca i Enrico Onofri. El conjunt aplega actualment els millors músics procedents

dels principals centres acadèmics europeus especialitzats en la interpretació amb instruments d'època. El repertori del grup se centra principalment en els segles XVII i XVIII i el nombre de músics varia en funció de cada programa. Des de l'abril de 2007, Il Giardino Armonico és el Grup Barroc Resident del Centre Cultural Miguel Delibes de Valladolid i, el maig de 2008, va signar un acord d'exclusivitat amb Decca / L'Oiseau-Lyre. Com a grup exclusiu d'aquest segell discogràfic, ha continuat amb el seu enfocament musical innovador de les celebracions de la música de Haendel i les noves versions dels seus *Concerti Grossi Op. 6* són considerades com unes de les millors versions de concerts orquestrals del període barroc igual que la cantata *Pianto di Maria*, amb la mezzosoprano Bernarda Fink. L'any 2009, la col·laboració amb Cecilia Bartoli va portar *Sacrificium* amb la qual van fer una llarga gira per tot Europa. L'últim disc que va sortir el desembre de 2010 va ser l'òpera *Ottone in Villa* d'Antonio Vivaldi, una nova col·laboració amb Naïve que va merèixer el Diapasson d'Or, el gener del 2011. El Festival de Salzburg ha convidat a Il Giardino Armonico l'estiu d'aquest any per fer cinc representacions de *Giulio Cesare in Egitto* de Haendel i la integral dels *Concerts de Branderburg* en dues actuacions.

Stefano Barneschi*, Judith Huber, Ayako Matsunaga i Liana Mosca, violins I

Marco Bianchi, Francesco Colletti i Maria Cristina Vasi, violins II

Renato Burchese i Carlo De Martini, violes

Paolo Beschi, Elena Russo i Marcello Scandelli, violoncels

Christoph Urbanetz i Noelia Reverte, violes de gamba

Giancarlo De Frenza, violó

Riccardo Doni, clavicèmbal

Emiliano Rodolfi, oboè

Marco Brolli, flauta

Simon Munday, trompeta

Giovanni Antonini, flauta i direcció

Proper concert

Diumenge 12 d'agost / 22 h
Església de Sant Genís

Damien Guillon, contratenor
Eric Bellocq, llaüt

Obres de John Dowland

El contratenor francès Damien Guillon, que ha cantat sota la batuta de reputats directors com Phillippe Pierlot, Jean-Claude Malgoire o Christophe Rousset, ens proposa un repertori de cançons de John Dowland, un dels compositors i llaütistes més coneguts del renaixement anglès. Acompanyat del llaütista també francès Eric Bellocq, interpretaran algunes de les 87 cançons per a veu i llaüt que Dowland va compondre entre 1597 i 1614. A priori pot semblar que la simplicitat melòdica i el sentiment malenconiós que caracteritzen la música de Dowland conformen una proposta inusual per al contratenor Guillon, però la polivalència que mostra tant cantant una òpera de Händel com una cantata italiana ens permetrà gaudir de la seva exquisida musicalitat. El programa es completa amb una cançó per a llaüt sol de Dowland, una altra d'autoria anònima i una cançó poc freqüentada de Philip Rosseter, un contemporani de Dowland que va exercir al llarg de vint anys de llaütista de cambra del rei Jaume I d'Anglaterra.

Nous móns oberts als sentits

Els tres móns de l'Obra Social són espais pensats per viure en família la natura, la cultura i l'alimentació a la Catalunya Central, el Pirineu i el Delta del Ebre

MónNatura Delta de l'Ebre

- Visita al centre d'interpretació de les aus
- Recreació d'unes salines tradicionals
- Observacions des del mirador

Món Sant Benet

- Visites guiades al Monestir i als Horts de Sant Benet
- Tallers i visites a la Fundació Alicia
- Descans a l'hotel Món i gastronomia als restaurants L'Angle, el Món i la Fonda

MónNatura Pirineus

- Visita al centre Fauna dels Pirineus
- Visita a l'observatori astronòmic
- Rutes i trekkings

MónNatura
Delta de l'Ebre

Llacuna de la Tancada, ctra. del Poblenou del Delta a les Salines
43870 Amposta (Tarragona) | 977 053 801
monnaturadelta.com

Món
Sant Benet

Camí de Sant Benet, 08272 Sant Fruitós del Bages | 93 875 94 00
monstbenet.com

MónNatura
Pirineus

Son, Alt Àneu 25589 - Lleida | 973 626 722
monnaturapirineus.com

**tallers,
activitats a
l'aire lliure,
espais de
natura...**

Organitza

Emisora oficial del festival

Cat **M**úsica

Col·laboren

EL PAÍS

CX Catalunya Caixa
Obra Social

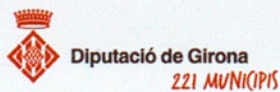
TR3S C

PARRÒQUIA DE
SANT GENÍS

STEINWAY & SONS.

Patrocinen

SECRETARIA DE ESTADO DE CULTURA

Generalitat de Catalunya
**Institut Català
de les Empreses Culturals**